

Pro tajemníka ÚV KSČ s. M. Beňu
ke schválení

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE č. 78

Pro členy a kandidáty předsednictva,
členy sekretariátu ÚV KSČ

Dne 1. března 1985

Č. j.: inf.021/85
Počet listů: 12
Počet výtisků: 26
Den vydání: 1. března 1985

OBSAH

Informace o politické situaci v krajích

Informace o politické situaci v krajích

Krajské /městské/ výbory strany vyhodnotily politickou situaci v okruhu své působnosti a přístupy stranických orgánů a organizací k zabezpečování aktuálních úkolů. Z jejich informací vyplývá, že hlavní pozornost věnují vytvoření co nejpříznivějších podmínek pro odstranění skluzů ve výrobě, způsobených v lednu a únoru letošního roku. Ukazuje se, že toto úsilí, mobilizace lidí i výsledky postupně dosahované při překonávání vzniklých obtíží nejvíce ovlivňuje politickou situaci, postoje i názorovou hladinu. Informace z krajů svědčí o tom, že úspěšně proběhly oslavy 37. výročí Vítězného února. Pozornost byla věnována dokončení členských schůzí ZO KSČ na začátku roku, výročním členským schůzím ve společenských organizacích, přípravě a průběhu jejich konferencí, rozvoji socialistické soutěže na počest 40. výročí vyvrcholení národně osvobozenického boje našeho lidu a osvobození Československa Sovětskou armádou a dalším aktuálním otázkám.

Zpráva o jednání předsednictva ÚV KSČ, vlády ČSSR a předsednictva ÚRO k překonávání důsledků letošní zimy uveřejněná v Rudém právu dne 21. února 1985 se setkala s pozitivním ohlasem naší veřejnosti. Zvláště příznivě bylo přijato ocenění obětavosti a iniciativy pracovních kolektivů za udržení plynulosti chodu národního hospodářství v obtížných podmínkách letošní zimy. Krajské /městské/ výbory strany uvádějí ve svých informacích, že stanovisko PÚV KSČ výrazně podpořilo jejich snahy a úsilí při mobilizaci lidí za splnění letošních plánovaných úkolů. Ve většině krajů byla zpráva nejvyšších politických a státních orgánů ihned projednána v předsednictvech KV a v řadě případů i v POV KSČ. K hlubšímu seznámení s ní bylo využito aktivů, porad, schůzí, včetně některých zasedání krajských výborů strany. Uskutečnila se společná zasedání CZV KSČ, ZV ROH a vedení podniků, na kterých se jednalo o zabezpečení širšího rozvoje zlepšovatelského hnutí a iniciativy pracujících. Zároveň na základě předcházejících analýz jsou přijímána konkrétní opatření k postupu při likvidaci vzniklých skluzů ve výrobě. Například předsednictvo západoslovenského KV

KSS přijalo na zasedání 21.2.1985 vlastní politickoorganizační opatření k likvidaci manka ve výrobě, které bylo následně projednáno s vedoucími tajemníky OV KSS v rámci kraje. Rovněž předsednictvo východoslovenského KV KSS přijalo konkrétní opatření a uložilo v něm projednat postup k překonávání důsledků mrazů v POV KSS, ONV a v odborových orgánech. Na odděleních krajského výboru byly zahájeny porady s řediteli a předsedy ZO KSS těch podniků, kde dopady nepříznivého počasí byly nejcitelnější.

V podnicích a závodech jsou sestavovány harmonogramy a aktivizační programy k postupnému vyrovnání ztrát ve výrobě. Přijaté závěry stranických orgánů a vedení podniků jsou směřovány k rozvoji masové politické práce a k získání lidí pro mimořádné pracovní úsilí. Ve většině výrobních podniků se i nadále počítá s organizováním prodloužených, nočních a mimořádných sobotních a nedělních směn. Například podnikový výbor KSČ Škoda Plzeň schválil operativně jednotný postup k likvidaci manka, který mimo jiné zahrnuje opatření k plnému využívání techniky, organizování náhradních směn a další závěry ke zlepšení organizátorské a řídicí práce tak, aby podnik splnil plán prvního čtvrtletí.

Ze zpráv krajských /městských/ výborů strany vyplývá, že například v Jihomoravském kraji pracovalo ve dnech 23. a 24. února 1985 mimořádně 41 podniků převážně strojírenského a spotřebního průmyslu. V závodě Otrokovice bylo vyrobeno zboží v hodnotě přes jedenapůl miliónu korun. Rovněž pracující Vlněny Brno, Žďárských strojíren, NHKG Hustopeče a dalších, dosáhli na mimořádných směnách dobrých výsledků. V rámci k.p. Škoda Plzeň /Západočeský kraj/ nastoupilo do práce v uvedených dnech přes 2 300 zaměstnanců, kteří se podíleli kromě jiného na vybavování elektrických lokomotiv a dokončování výroby transformátoru pro jadernou elektrárnu Dukovany. Sobotní směny se zúčastnily pracovní čety VTŽ Chomutov v provozu Protlačovna. Svou iniciativou urychlily dokončení generální opravy důležité válcovací tratě, která tak mohla najet na plný výkon již v pondělí 25.2.1985. Podobné příklady je možno uvést i z dalších krajů naší republiky. V papírenském závodě Loučovice, okres Český Krumlov /Jihočeský kraj/ 87 zaměstnanců

odpracovalo jednu směnu bez nároku na mzdu. Stranické orgány a organizace usilují o to, aby tyto zvláštní pracovní směny byly dobře připraveny, organizačně zabezpečeny a měly vytvořeny všechny potřebné podmínky k jejich plné účinnosti, zejména s ohledem na to, že si většinou vyžádají zvýšení mzdových fondů.

Podobně přistupují k řešení situace vzniklé nepřízní počasí i pracující zemědělských podniků a závodů, kde je iniciativa orientována zvláště na odstraňování dluhů ve výrobě mléka. Například Státní statek Trutnov využívá v tomto smyslu odpadní tepelné energie z elektrárny Poříčí u Trutnova /Východočeský kraj/ k výrobě teplých nápojů pro dojnice a mladý skot, podávají se krmiva s vyšším podílem sušiny a jádra. Na poradě tajemníků OV KSS pro stranickou práci v zemědělství v Západoslovenském kraji bylo rozhodnuto věnovat zvýšenou pozornost stanovení plánovaných úkolů u takových zemědělských podniků, kde došlo ke značným škodám na vinnících a ovocných sadech. Ředitelé příslušných organizací jsou vedeni k uzavírání nových hospodářských smluv od dalších dodavatelů, aby byly nahrazeny předpokládané nižší výnosy zejména u ovoce.

V přijatých opatřeních územních stranických orgánů a organizací se dále vytvářejí podmínky k rozvoji pracovní iniciativy, k přehodnocování a uzavírání nových socialistických závazků na odstranění lednových a únorových výpadků v plánu. Pracující plně chápou danou situaci a v souladu se zprávou PÚV KSČ podporují tyto záměry. Ve Východoslovenském kraji se například počítá s tím, že ve stavebních organizacích se bude denně pracovat o jednu hodinu déle. V okrese Michalovce, kde se projevíly vážné problémy zvláště v n.p. Prefa a Pozemní stavby Michalovce, bylo přijato k odstranění skluzů a splnění úkolů plánu 25 690 individuálních a 533 kolektivních závazků. Představitelé všech okresů Středoslovenského kraje odevzdali 22. února do rukou vedoucího tajemníka KV KSS celookresní závazky ke 40. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou. V nich je zakotveno nejen vyrovnání ztrát, ale i překročení plánovaných úkolů v ústředně řízeném průmyslu a stavebnictví v upravených vlastních výkonech téměř o 117 miliónů korun a výrobě zboží o 141 milión Kčs. V závazcích počítají s rozší-

řením brigádní formy organizace práce a odměňování do dalších 810 kolektivů. Takovéto příklady pochopení a pracovní iniciativy by bylo možné uvést i z dalších krajů.

Velkou pozornost soustřeďují krajské a okresní výbory strany k ovlivnění přípravy těch veřejných stranických schůzí, které se ještě neuskutečnily. Hlavním cílem je co nejvíce jich využít k seznámení pracujících s konkrétními návrhy, jak zabezpečit vyrovnaní ztrát ve výrobě a získat je pro jejich realizaci. Z toho důvodu se také počítá i s odložením konání veřejných schůzí v těch podnicích a závodech, kde postup překonávání důsledků zimy není zatím zcela vyjasněn.

Ze zpráv krajských /městských/ výborů strany vyplývá, že v podnicích a průmyslových závodech, kde výpadky nebyly tak rozsáhlé, jsou předpoklady vyrovnat se s plánovanými úkoly do konce prvního čtvrtletí. V řadě dalších podniků je snaha likvidovat skluzy ve výrobě do květnových oslav. Ukazuje se však, že při veškerém úsilí budou skluzy vyrovnávány diferencovaně a to i ve druhém pololetí. Týká se to zejména nepřetržitých provozů a stavebnictví. Například v Severočeském kraji je skluz ve sklářské a textilní výrobě v některých případech až 20 směn. Zde se zabezpečuje odstraňování výpadků zejména zkracováním nutných technologických odstávek, zvýšenou péčí a předcházením poruchám strojního zařízení. V Železárnách Bílá Cerkev, okres Rokycany /Západočeský kraj/ se v sobotu 23.2.1985 podařilo hutníkům přidat k běžné celodenní produkci navíc 40 tun elektrooceli. Tento výsledek byl dosažen v nepřetržitém provozu díky odborné dovednosti dělníků a organizačnímu úsilí techniků. Podobným způsobem se podařilo železářům snížit celkový dluh 800 tun ušlechtilé ocele na pouhou čtvrtinu.

Krajské /městské/ výbory strany upozorňují, že problémy v plnění plánu t.r. nejsou způsobeny jen nepříznivým počasím. V mnoha podnicích existují věcné potíže, jsou narušovány zejména dodavatelско-odběratelské vztahy. Je to způsobeno i subjektivními příčinami. Proto územní stranické orgány a organizace usilují, aby nyní přijímaná opatření k likvidaci skluzů směřovala i k prohloubení řídicí a organizačské práce vedoucích hospodářských pracovníků. Zároveň je vyvíjen tlak na dodržování kooperačních vztahů,

na to, aby skluzy nebyly doháněny jen globálně, ale v požadované struktuře a sortimentu výrobků. Velký důraz je kladen na zabezpečení kvality a plynulosti dodávek.

V důsledku povětrnostních podmínek výrazně zpomalil přísun pevných paliv do jednotlivých okresů Severomoravského kraje. K řešení těchto problémů jsou při ONV ustavovány koordinační komise, které denně sledují vývoj situace v zásobách a přijímají opatření ke zlepšení stavu. Zvlášť nedobrá je situace v Severomoravských celulózkách Paskov, kde pro provoz kotelních jednotek je minimální zásoba mazutu. Nedostatek paliva mají i mnohé bratislavské bytové podniky. Například Bytový podnik Bratislava 2 vyčerpal zcela vlastní skládku a má nyní k dispozici zásobu paliva asi na 10 dní. Kritická situace nastala ve čtyřech kotelnách tohoto obvodu, kde je pouze jedno až dvoudenní rezerva uhlí. Vedení bytového podniku daný stav řeší.

x x

V souladu se závěry 12. a předcházejících zasedání ÚV KSČ stranické orgány posuzují dosažené výsledky a východiska ekonomického a sociálního rozvoje územních celků z hlediska prosazování intenzifikačních faktorů v národním hospodářství. Například předsednictvo jihočeského KV KSČ se zabývalo uplatňováním chozraščetních principů v n.p. Otavan Třeboň a jejich vlivem na výchovu pracovních kolektivů, k vyšší hospodárnosti a plnění plánu. Na základě jeho dobré znalosti v pracovních kolektivech se daří odhalovat rezervy a přijímat každoročně vyšší vstřícné plány. Opatření k zabezpečení hospodářských úkolů, včetně zaměření zlepšovatelského hnutí a rozvoje iniciativy pracujících, jsou přijímána již v etapě přípravy plánu a zpřesňována v období jeho definitivního rozpisu. Městský výbor KSČ v Praze projednal, jak jsou plněna opatření k zajištění závěrů 6. zasedání ÚV KSČ k rozvoji služeb place- ných obyvatelstvem v hlavním městě Praze. Uvedl, že pozitivních výsledků v této oblasti bylo dosaženo se stejným počtem pracovníků, materiálními i finančními vstupy. Výrazněji však neklesly vlastní náklady a podstatněji nevzrostla rentabilita služeb. Kromě dalších opatření bude ve vybraných provozovnách a střediscích

ověřováno uplatnění plného chodrasčotu, brigádních forem organizace práce a odměňování s cílem zainteresovat zaměstnance na výsledcích poskytování služeb obyvatelstvu.

V souvislosti s oslavami 40. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou posoudil jihočeský KV KSČ na svém zasedání rozvoj pracovní iniciativy v návaznosti na úspěšné splnění posledního roku sedmé pětiletky a usnesení krajské konference KSČ. Kromě řady pozitivních zkušeností a jejich dalšího využití se zabýval i rezervami a stávajícími problémy. Například ředitel krajské zemědělské správy hovořil v diskusním vystoupení o přístupech některých vedoucích hospodářských pracovníků k rozvoji iniciativy pracujících a socialistické soutěže, který dosud neodpovídá společenským potřebám. Stále ještě přetrvává mnoho formalismu v přípravě a vedení výrobních porad. V některých, především zaostávajících zemědělských podnicích, se technickohospodářští pracovníci vyhýbají setkání se členy pracovního kolektivu, který řídí. Někdy se oprávněně obávají jejich kritiky. Tyto poznatky dokladují nejen výsledky prověrek uskutečněných přímo v zemědělských podnicích, ale i připomínky, kritizující malou diferenciaci v odměňování, rovnostářství a nezájem vedoucích pracovníků uplatňovat progresivní formy práce. V těchto souvislostech jihomoravský KV KSČ ve své informaci o politické situaci uvádí, že se v kraji hodně diskutuje ke druhé etapě ZEÚMS. Určitá nedůvěra mezi lidmi k jejímu zavádění je způsobena tím, že hospodářští pracovníci a komunisté působící v ROH a dalších společenských organizacích málo na tyto otázky ve své práci reagují a nedostatečně je vysvětlují.

Požadavkem zkvalitnit ekonomickou propagandu a agitaci se zabývalo předsednictvo severočeského KV KSČ. V souladu s úkoly, které v této oblasti stranické práce při zabezpečování hospodářské a sociální politiky stanovil sekretariát ÚV KSČ v dubnu 1984, orientovalo činnost nově schválené komise KV na pomoc při řešení problémů Severočeského hnědouhelného revíru, časové i výkonové využití technologických celků. Při projednávání vlivu masové politické práce, ekonomické propagandy a agitace na plnění úkolů a myšlení pracujících v n.p. TAZ Trnava, předsednictvo západoslovenského KV KSS m.j. konstatovalo, že je nezbytné rozhodněji překonávat kampaňovitost, zvláště ve výrobních provozech, kde se

rozhoduje o plnění úkolů a jakosti výroby. Větší pozornost bude věnována postavení a autoritě výrobních mistrů, širšímu využívání brigádních forem organizace práce a odměňování, efektivnější agitací a masové politické činnosti v zájmu zabezpečení úkolů posledního roku sedmé pětiletky.

Za účinné pomoci stranických, státních orgánů a organizací se konají výroční členské schůze jednotných zemědělských družstev a aktivy státních statků. Členové a pracovníci zemědělských podniků a závodů jsou na nich seznamováni se závěry 11. zasedání ÚV KSČ a X. sjezdu JZD a s jejich aplikací na konkrétní podmínky. Úkoly plánu na rok 1985 postihují oblast výroby socialistické soutěže a politickoorganizační práce. Dosavadní zkušenosti ukazují možnosti dalšího rozvoje zemědělské výroby, v odstraňování nedostatků v organizaci práce, agrotechnice, rezervy ve využívání poznatků zemědělského výzkumu v praxi, v růstu užitkovosti hospodářských zvířat apod. Část členských schůzí poukázala na nedostatečný limit pohonných hmot, zejména motorové nafty, který nepokrývá základní požadavky zemědělské prvovýroby.

V pozornosti pracujících v zemědělství zůstává přednostní rozvoj rostlinné výroby, stabilizace hektarových výnosů u obilovin a výroba objemových krmiv. V podnicích pěstujících cukrovou řepu se zabývali kolísáním hektarových výnosů a přijímali opatření k překonání tohoto nepříznivého stavu. Ve Východočeském kraji se k této problematice uskutečnilo společné jednání sekretariátu KV KSČ s vedoucími pracovníky KZS, Východočeských cukrovarů, Osevy a vybraných zemědělských odborníků, které přijalo konkrétní úkoly ke snížení dluhu ve výrobě cukru.

Krajské /městské/ výbory strany uvádějí, že zásobování vnitřního trhu potravinářským zbožím zůstává vcelku na dobré úrovni. V posledním období se ve více krajích začíná projevovat nedostatek mleté papriky, majoránky, luštěnin, tavených a plísňových sýrů. V Severomoravském kraji je kritizována neúměrně vysoká cena dovážených sýrů.

U průmyslového zboží se situace oproti poslednímu hodnocení výrazněji nezměnila. V plném rozsahu nejsou uspokojovány požadavky na toaletní papír, baterie do svítidel, větší obálky, plátěnou obuv a některé výrobky z bavlny. Na trhu chybí silné ponožky pro děti i dospělé. V Jihomoravském kraji občané kritizují nedostatek náhradních dílů k různému spotřebnímu zboží. Je tomu tak například u kamen z Kovosmaltu Trnava, výrobků Elektro-Pragy Hlinsko apod. Zvýšený zájem je o nákup japonských barevných televizorů.

x x

Velkou pozornost věnují stranické orgány a organizace otázkám vnitřního života strany. Krajské /městské/ výbory KSČ začínají vyhodnocovat členské schůze ZO KSČ na začátku roku 1985, jejichž jednání vstoupilo koncem února do závěrečné etapy. Zkušenosti z jejich průběhu vcelku potvrzují v základních směrech dosavadní poznatky. Dokladují to pravidelné informace krajských /městských/ výborů strany, poznatky instruktorů ÚV KSČ i zprávy delegovaných zástupců ústředního výboru strany. Ukazují, že se vcelku podařilo využít průběžných hodnocení těchto schůzí a ovlivňovat kvalitu jejich dalšího průběhu. V závěru února se uskutečnily zejména ve výrobních organizacích. Zvýšením tlaku stranických orgánů a využitím zkušeností z měsíce ledna se prohloubila jejich orientace na zabezpečování závěrů 8., 10., 11. a 12. zasedání ÚV KSČ, více jich bylo využito k aktivizaci stranických organizací při překonávání nepříznivých klimatických podmínek počátkem roku.

Šíří námětů obsažených ve zprávách, které byly předneseny na členských schůzích, odpovídala problémově mnohostranná diskuse. O snaze aktivně přistupovat k řešení některých přetrvávajících nedostatků, zkvalitňovat formy a metody práce ZO KSČ svědčí i četnost konkrétních kritických námětů a připomínek, které byly na schůzích vzneseny. Například středočeský KV KSČ eviduje 1 064 námětů a připomínek. Nejvíce jich směřovalo k realizaci hospodářské politiky strany v průmyslu a zemědělství /584/ a ke službám /229/. Z celkového počtu jich bylo 877 zodpovězeno. Dalšími

připomínkami se zabývají národní výbory, hospodářské orgány a okresní výbory strany.

Z informací KV /MěV/ KSČ zároveň vyplývá, že se po členských schůzích ve smyslu usnesení PÚV KSČ ze 24.10.1984 postupně organizují veřejné stranické schůze. Dosud se jich konal poměrně malý počet. Jejich průběh vyjadřuje úsilí pracujících vyrovnat se s výpadky ve výrobě vlivem mrazů, orientaci na rovnoměrné plnění úkolů, snižování ztrát, úspory paliv, energií a surovin, zkvalitňování řídicí a organizátorské práce apod.

I když převažuje kladné hodnocení úrovně dosud proběhlých veřejných schůzí, je vidět rozdíly v přístupu jednotlivých územních stranických orgánů a organizací k jejich přípravě a průběhu. Ne všude je dostatečný přehled o obsahové úrovni. V některých případech byly na veřejné schůzi předneseny stejné zprávy jako na členské schůzi ZO KSČ. Diskuse svědčí o zájmu pracujících na řešení složitých úkolů. V převážné většině vyjadřuje problematiku závodu, pracoviště nebo bydliště. Podle poznatků severomoravského KV KSČ jsou ve výrobních organizacích ve srovnání s předcházejícími obdobími více diskutovány otázky sociálně ekonomického charakteru, pracovního prostředí, čistoty ovzduší apod. Dosud však na veřejných schůzích málo hovoří technickohospodářští pracovníci o otázkách uplatňování VTR nebo využívání zlepšovatelského hnutí pro zefektivnění výroby. Na potřebné úrovni zatím není aktivita některých poslanců /i komunistů/, kteří se ve svém volebním obvodu veřejné schůze nezúčastnili, ani se nepodíleli na její přípravě.

Průběh členských schůzí ZO KSČ na začátku roku letošního roku a jejich vyhodnocování se postupně odráží v pozornosti, jaká je věnována otázkám diferencovaného řízení základních organizací strany. Například předsednictvo jihočeského KV KSČ se zabývalo výsledky prověrky "Účinnost práce členů aktivu OV KSČ, způsob a úroveň jeho řízení". Poznatky ukázaly, že naprostá většina aktivistů OV KSČ je z řad THP, dělníci a ženy jsou zastoupeny minimálně. Převážná většina z nich je značně pracovní i funkčně zatížena. Za optimální dobu působení v jedné ZO KSČ je považována

hranice 4-5 let. Při jejím překročení se projevuje v řadě případů rutinérství a stagnace. Přesto v mnohých organizacích pracují aktivisté 12 i více let. Část aktivistů chápe svou úlohu pouze jako kontrolní činnost. Povinnost poskytovat konkrétní pomoc, pečovat o soustavný růst akceschopnosti ZO KSČ a zvyšovat samostatnost v její práci, není stále doceneňována. Pracovníkům aparátu OV KSČ chybí často hlubší znalost úrovně práce aktivistů a jejich vlivu na kvalitu činnosti svěřených ZO KSČ. Předsednictvo KV KSČ přijalo opatření ke zkvalitnění práce aktivu okresních výborů KSČ a jeho řízení, využít dobrých zkušeností z okresu České Budějovice apod.

Poznatky z krajských stranických organizací ukazují, že se zintenzivňuje posuzování otázek zkvalitňování členské základny strany a práce s mladou generací. Například předsednictvo severomoravského KV KSČ se jimi zabývalo v rámci k.p. Důl ČSM Stonava. Pozitivně hodnotilo zvýšení systematičnosti v práci s dělnickou mládeží, růst její kvalifikační úrovně, zapojení v odpovědných funkcích s vysokými kvalifikačními požadavky, v ROH a SSM. Jsou naplňovány záměry v přijímání kandidátů do strany. Zároveň se však projevuje i nedůslednost a administrativní přístupy ze strany hospodářského vedení, kádrového a personálního útvaru v jejich soustavnějším a všestrannějším působení na mladé dělníky. Nepodařilo se zpracovat jednotný program politickoodborné výchovy dělnické mládeže a její realizace je zabezpečována řadou dílčích opatření. Na základě těchto a některých dalších nedostatků byly přijaty závěry ke zpracování komplexního programu, přehodnoceno kádrové složení pedagogických a výchovných pracovníků, proveden rozbor rozmístění komunistů s cílem prohloubit vliv strany na mladé dělníky na jednotlivých pracovištích podniku.

Krajské a okresní výbory strany postupně zvyšují pozornost přípravě XVII. sjezdu KSČ ve vlastních podmínkách. Přijaté postupové plány stanovují organizační i obsahové úkoly v jednotlivých časových etapách v souvislosti s přípravou výročních členských schůzí a stranických konferencí. Například středočeský KV KSČ ustavil šest komisí pro oblast průmyslové, zemědělské výroby,

potravinářství, sociálního rozvoje společnosti, politického systému, ideologické a politickoorganizační práce strany. Současně určil 36 pracovních skupin pro přípravu podkladů. Zároveň zahájila činnost kádrová komise, která se zabývá i přípravou všeobecných voleb do zastupitelských sborů. Obdobným způsobem postupují i ostatní KV /MěV/ KSČ. Z dosavadních poznatků vyplývá, že se tyto práce již postupně zabezpečují.